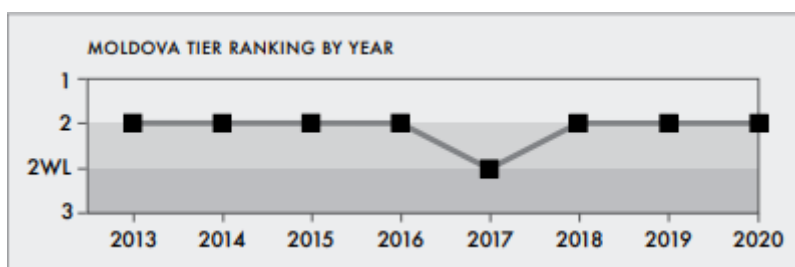

Moldova (Tier 2)

Guvernul R. Moldovei nu îndeplinește pe deplin minimum de standarde pentru eliminarea traficului, dar depune eforturi semnificative în acest sens. Guvernul a demonstrat în general sporirea eforturilor față de perioada de raportare precedentă, prin urmare, Moldova a rămas la nivelul 2 (Tier 2). Aceste eforturi au inclus urmărirea penală și condamnarea mai multor traficanți, alocarea mai multor resurse financiare pentru serviciile destinate victimelor și inițierea dezvoltării unui centru de plasament pentru victimele traficului de persoane bărbați. Mai mult, Procuratura Generală, a elaborat un Ghid (instrucțiuni) care stabilesc modalitatea prin care poliștii și procurorii efectuează investigații financiare, inclusiv confiscarea bunurilor, ca parte a investigațiilor de trafic. Cu toate acestea, Guvernul nu a întrunit minimum de standarde în câteva domenii-cheie. Autoritățile au investigat mai puține cazuri de trafic și au identificat mai puține victime. Corupția, în particular în aplicarea legii și sistemul judiciar a împiedicat urmărirea penală și a influențat rezultatul cazurilor, inclusiv cazuri împotriva oficialilor complici. Guvernul nu a raportat nici un oficial complice implicat în trafic de persoane în ciuda rapoartelor contradictorii ale societății civile și o istorie îndelungată de complicitate a angajaților publici. Traficanții au continuat să intimideze victimele, iar autoritățile au oferit nivele neuniforme de protecție pe parcursul procedurilor penale. Protecția și asistența pentru victimele traficului de copii a rămas inadecvată, în pofida creșterii numărului de copii identificați.

Guvernul a limitat inspecțiile de muncă inopinate, care a fost principalul mecanism al statului pentru identificarea muncii copiilor, inclusiv munca forțată a copiilor, și a permis autorităților să efectueze inspecții anunțate la fața locului numai dacă recepționează reclamații scrise, înaintînd întreprinderilor o notificare de 10 zile, oferind traficantilor posibilitatea de a evita identificarea.

RECOMANDĂRI PRIORITARE:

- Investigarea viguroasă, urmărirea penală și condamnarea traficanților, inclusiv a oficialilor complici la traficul de persoane;
- Aplicarea măsurilor pentru a combate corupția în sectorul judiciar și de aplicare a legii, inclusiv pentru a proteja ofițerii de investigație/urmărire penală și procurorii de influență externă și corupție internă;

- Absolvirea tuturor victimelor traficului de persoane de la necesitatea confruntării personale cu traficanții învinuiți înainte de începerea unei investigații;
- Asigurarea unei utilizări consecvente a legilor și a reglementărilor menite să protejeze victimele în timpul procesului de judecată, întreprinderea măsurilor de protejare a victimelor și martorilor în timpul procedurilor judiciare și urmărirea penală a făptașilor de manipulare și intimidare a martorilor;
- Sporirea asistenței de plasament și reabilitare pentru victimele traficului copii;
- Identificarea proactivă a victimelor traficului de persoane, inclusiv migranți nedocumentați și referirea acestora spre servicii de asistență;
- Împuternicirea autorităților să efectueze inspecții de muncă inopinate la fața locului și inspecții anunțate, indiferent dacă autoritățile primesc reclamații scrise;
- Modificarea cadrului normativ, pentru a permite autorităților să inspecteze încăperile, atunci când există suspiciuni sau probe vizuale a implicării muncii copiilor la întreprinderi, inclusiv munca forțată a copiilor și delegarea competenței Inspectoratului de Stat al Muncii să efectueze inspecții de muncă.
- Instruirea polițiștilor, judecătorilor și procurorilor cu privire la o abordare centrată pe victimă în cadrul investigațiilor și urmărilor penale;
- Îmbunătățirea cooperării cu prestatorii neguvernamentali de servicii, inclusiv coordonarea dezvoltării politicilor și asistența victimelor care cooperează cu organele de drept;
- Formalizarea supravegherii guvernamentale a agențiilor private de plasare în câmpul muncii, inclusiv monitorizarea oricăror taxe de recrutare aplicate solicitanților

PEDEPSIRE

Guvernul a menținut eforturile de aplicare a legii. Articolele 165 și 206 din Codul penal au criminalizat traficul de persoane în scop sexual și în scop de muncă. Legea prevede pedepse cu închisoare de la 6 până la 12 ani pentru infracțiunile de trafic care implică o victimă adultă, și închisoare de la 10 la 12 ani pentru cele care implică o victimă copil. Aceste sancțiuni au fost suficient de stricte și, în ceea ce privește traficul în scop sexual, proporționale cu cele pentru alte infracțiuni grave, cum ar fi violul. Articolul 168 din Codul penal, de asemenea, a criminalizat munca forțată și a aplicat pedepse cu închisoare de până la trei ani.

În anul 2019, autoritățile au efectuat 153 investigații, o descreștere de la 223 cazuri în anul 2018 și 185 cazuri în 2017. Guvernul a terminat 90 de urmăriri penale (55 exploatare sexuală, 35 exploatare prin muncă, inclusiv cerșit), în comparație cu 83 în 2018 și 85 în 2017. Instanțele de judecată au pronunțat 63 de sentințe de condamnare (59 în 2018, 58 în 2017).

Pedepsele cu închisoarea au variat de la patru ani și 8 luni pînă la 17 ani. În perioada de raportare, autoritățile au cooperat cu omologii din alte țări în investigațiile pe trafic.

Schimbările majore politice din 2019 și deficiențele de aplicare a legii au împiedicat progresul Guvernului. Centrul pentru combaterea traficului de persoane (CCTP) unitatea specializată de aplicare a legii antitrafic, a continuat să sufere din cauza rotației angajaților cu experiență, limitînd capacitatea sa de a investiga cazuri complexe, inclusiv organizații criminale transnaționale sau oficiali guvernamentali complici. Într-un caz referit către CCTP pentru investigație în 2019, observatorii au raportat pretinsa complicitate din partea unui ofițer a Poliției de Frontieră din Moldova, suspectat în legătură cu exploatarea unei persoane cu dizabilități; cazul a rămas pe rol la sfîrșitul perioadei de raportare. În pofida acestui raport și unei îndelungate istorii de complicitate a angajaților publici, Guvernul nu a raportat careva investigații, urmăriri penale sau condamnări a angajaților publici în complicitate la infracțiunile de trafic de personae. De asemenea, corupția în sistemul judiciar a rămas un impediment acut în aducerea traficantilor în fața justiției, cu procurori, membri ai sistemului judiciar, și membri ai organelor de aplicare a legii implicați în practicile de corupție. Instanțele de judecată au anulat frecvent condamnările contestate, uneori fără explicare sau pe motive slabe. Judecătorii au avut tendința de a recalifica cazurile din crimele de trafic în crimele cu pedeapsă mai ușoară, astfel ca proxenetismul, și au pronunțat sentințe disproporționate traficantilor pentru aceleași crime comise în aceleași circumstanțe. Observatorii au menționat că procurorii au expediat cazurile de trafic în instanța de judecată fără suficiente probe colectate și au ascuns dosarele din partea avocaților care reprezintă victimele. Suplimentar, procesele de judecată îndelungate au împiedicat justiția și deseori au condus la achitarea traficantilor. Deoarece sentințele definitive ar putea dura ani, și în conformitatea cu legea, autoritățile pot reține suspectii pentru 12 luni, autoritățile eliberează suspectii de trafic înainte de încheierea proceselor de judecată, facilitînd să părăsească țara sau să se răzbune pe martori.

Procuratura Generală (PG) a menținut unitatea responsabilă de combaterea traficului de persoane și crime cibernetice cu procurori specializați, care s-au focusat pe cauzele de trafic. În anul 2019, PG a elaborat un Ghid, care prezintă instrucțiuni tuturor polițiștilor și procurorilor cum să efectueze investigații financiare, inclusiv confiscarea activelor, ca parte a investigației pe trafic. Procuratura mun. Chișinău a menținut Biroul antitrafic și a efectuat urmărirea penală pe cazurile de trafic din mun. Chișinău; la nivel teritorial procurorii specializați au exercitat urmărirea penală pe cazurile de trafic. Sărăcia, alături de corupția răspîndită și evitarea impozitelor, au limitat capacitatea Guvernului de a finanța instituții cheie de aplicare a legii și protecție socială. Drept urmare, Guvernul s-a bazat foarte mult pe finanțarea donatorilor pentru a instrui polițiștii, polițiștii de frontieră, procurorii și judecătorii.

PROTECȚIE

Guvernul a menținut eforturile în protecția victimelor. În anul 2019, Guvernul a identificat 341 victime ale traficului de persoane, în comparație cu 364 în 2018. Din numărul total de victime identificate, 109 sunt copii, o creștere semnificativă de la 60 în anul 2018. Similar perioadei precedente de raportare, un număr limitat de victime identificate au beneficiat de asistență – 71 în 2019, comparativ cu 110 în 2018. Echipe de specialiști de la nivel local și ONG-uri în toate regiunile ale Moldovei au coordonat identificarea și asistența victimelor.

Mecanismul Național de Referire (MNR) a condus procedurile de identificare. Observatorii au raportat că MNR-ului îi lipsește o politică de ghidare, fapt ce a împiedicat identificarea și referirea eficientă. Unii oficiali în aplicarea legii intenționat au evitat să ia măsuri în identificarea victimelor, iar Poliția de Frontieră nu a examinat constant migranții nedocumentați la trafic înainte de plasarea acestora în centrele de detenție. De asemenea, organele de aplicare a legii au omis să refere două treimi din victimele identificate în centre de plasament sau ONG-uri pentru asistența victimelor din cauza cooperării slabe între organele de aplicare a legii și societatea civilă.

Victimele au beneficiat de protecție și asistență în centrele finanțate de Guvern pe teritoriul țării. În anul 2019, Guvernul a alocat aproximativ 11 milioane lei (643,270 USD) pentru serviciile victimelor, o creștere în comparație cu 9 milioane lei (526,320 USD) în 2018. Guvernul deseori s-a bazat pe ONG-uri și organizații internaționale pentru a completa salariile angajaților guvernamentali și finanța serviciile pentru victime; contribuțiile Guvernului au fost deseori insuficiente pentru a acoperi costurile fundamentale de viață atât pentru angajați cât și pentru victime.

Lucrătorii sociali din regiunile periferice au dus lipsă de instruire specializată, ceea ce a dus la servicii ineficiente și de slabă calitate oferite victimelor și a contribuit la riscul revictimizării. Guvernul a asistat victimele adulte ale traficului prin intermediul centrelor regionale unde au primit adăpost și asistență medicală, juridică și psihologică, indiferent de cooperarea lor cu organele de drept. Cu toate acestea, asistența psihologică, asistența juridică și suportul în reintegrare pe termen lung au fost insuficiente, iar unele victime nu au reușit să obțină asigurarea medicală garantată de stat, oferită de legislația RM. Victimele bărbați aveau dreptul la toate formele de asistență, dar nu aveau acces la adăposturi.

În 2019, Guvernul în colaborare cu o organizație internațională a inițiat dezvoltarea unui centru de plasament pentru a acorda suport victimelor traficului de persoane bărbați în serviciile specializate și plasament pînă la 10 bărbați. Victimele traficului de copii au beneficiat de asistență prin intermediul Centrului de asistență și protecție pentru victimele și potențialele victime ale traficului de ființe umane (CAP). CAP din Chișinău a rămas unicul centru pentru asistența copiilor victime, chiar dacă copiii reprezintă aproape o treime din numărul total de victime. În 2019,

CAP a asistat 18 copii cu îngrijire specializată medicală și socială, psihologică și asistență juridică. Autoritățile au plasat copiii victime cu rudele, asistență parentală, sau în clinici de reabilitare care oferă îngrijire specializată medicală și psihologică.

Grupurile pentru drepturile copiilor au remarcat faptul că asistența limitată acordată copiilor victime le-a pus într-un risc mai mare pentru instituționalizare și traume suplimentare. Victimele străine au primit același acces la îngrijire ca și cetățenii Moldovei. Autoritățile au acordat victimelor străine o perioadă de reflecție de 30 de zile în timpul căreia au putut primi asistență și protecție împotriva deportării. Victimele străine care au ales să coopereze cu organele de drept au beneficiat de reședință temporară. Victimele din stînga Nistrului, nu au putut accesa sau beneficia de servicii sau protecție juridică din Moldova.

Guvernul nu a protejat în mod adecvat victimele care participă la investigații și urmăriri penale. Organele de aplicare a legii, rareori, au informat pe deplin victimele de drepturile lor, iar victimele nu au înțeles procedurile judiciare. Victimele s-au bazat în mare parte pe ONG-uri pentru asistență juridică. Legea impune victimelor adulte să se confrunte cu presupușii lor traficanți, punând victimele în pericol de retraumatizare și probabil descurajînd victimele să raporteze infracțiuni. Judecătorii au ignorat frecvent legile și reglementările menite să protejeze victimele în timpul procesului de judecată, încălcînd astfel drepturile victimelor și permițînd traficantilor să intimideze unele victime în sala de judecată, astfel încât victimele se simțeau presate să își schimbe depozițiile. În consecință, autoritățile aveau dreptul de a aplica amenzi sau închide victimele pentru declarații false dacă își schimbau depozițiile, fie în mod intenționat datorită mitei sau intimidării, fie neintenționat din cauza traumei experimentate. Legea permite victimelor să primească repararea prejudiciului. În 2019, instanțele au dispus despăgubiri în favoarea victimelor în valoare de 504.000 lei (29.470 USD); cu toate acestea, victimele nu au primit nici un prejudiciu. Victimele ar putea depune cereri de compensare la Ministerul Justiției atunci când nu pot obține despăgubiri de la făptuitorul condamnat. Organele de drept au recuperat bunurile infracționale de la traficanți în valoare totală de 1,55 milioane de lei (90,640 USD). Codul penal absolvă victimele traficului de răspundere penală pentru săvârșirea infracțiunilor din cauza exploatării lor. Cu toate acestea, când autoritățile au calificat cazurile în baza articolelor aferente, cum ar fi articolul care criminalizează munca forțată, victimele nu mai sunt absolvite de răspundere penală. În mod similar, când autoritățile au recalificat cazurile de trafic de persoane în scop de exploatare sexuală în cazuri de proxenetism, victimele nu mai erau absolvite de pedeapsă și puteau fi acuzate de prostituție.

PREVENIRE

Guvernul a menținut eforturile în prevenire. Guvernul a continuat implementarea Strategiei naționale și Planului de acțiuni pentru 2018-2020. Secretariatul permanent al Comitetului național pentru combaterea traficului de persoane a

publicat online câteva rapoarte, inclusiv unul referitor la evaluarea riscurilor în combaterea crimei transnaționale, focusat pe trafic și migrație ilegală. În colaborare cu societatea civilă și organizațiile internaționale, Guvernul a organizat câteva campanii de informare, în mare parte finanțate de donatori.

În 2019, Guvernul a limitat inspecțiile de muncă inopinate, acesta fiind principalul mecanism al țării pentru identificarea muncii copiilor, inclusiv munca forțată a copiilor, și a permis autorităților să efectueze inspecții anunțate la fața locului, cu condiția recepționării sesizărilor scrise și să acorde întreprinderilor o notificare de 10 zile, oferind traficantilor posibilitatea de a evita identificarea. În timpul inspecțiilor, autoritățile s-au putut concentra doar pe presupusa încălcare prezentată în reclamație, chiar dacă au identificat alte încălcări stridente, cum ar fi munca forțată a copiilor.

Legislația interzice autorităților să inspecteze încăperile chiar și atunci când aveau suspiciuni sau dovezi vizuale privind implicarea întreprinderilor în munca copilului, inclusiv munca forțată a copiilor. Legea a limitat, de asemenea, competența Inspectoratului de Stat al Muncii să efectueze inspecții și a delegat competențele la 10 agenții guvernamentale diferite. Datorită acestor modificări legale, surse guvernamentale și ONG-uri au raportat că încălcările muncii copiilor identificate de Guvern nu reflectă amploarea problemei țării.

Suplimentar, oficialii guvernamentali și-au exprimat îngrijorarea pentru nerespectarea obligațiilor internaționale ale Moldovei de a efectua inspecții de muncă inopinate și lipsa de cunoștințe pe care multe dintre cele 10 agenții le dețin pentru a efectua inspecții. Mai mult, nu există niciun mecanism pentru efectuarea inspecțiilor de muncă, inclusiv pentru munca copiilor și pentru munca forțată a copiilor în stînga Nistrului. Guvernul a raportat efectuarea a 111 inspecții de muncă inopinate în 2019. În decembrie 2019, Secretariatul permanent a organizat un atelier privind procedura legală de angajare în câmpul muncii și evitarea situațiilor de trafic și exploatare prin muncă pentru angajatorii din sectorul agricol. Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă a furnizat informații despre beneficiile unui contract de muncă înregistrat între angajați și angajatori și riscurile angajării ilegale în străinătate. De asemenea, Agenția a organizat ședințe de informare privind migrația în condiții sigure. Observatorii au remarcat supravegherea generală și control slab al agențiilor private de recrutare, în special a celor care oferă oportunități de muncă peste hotare, ca o vulnerabilitate cheie a traficului. Guvernul a finanțat și a gestionat mai multe linii fierbinți de trafic disponibile în limba română și rusă și a raportat primirea a 39 de apeluri legate de infracțiunile de trafic. De asemenea, Guvernul a acordat finanțare parțială a unui ONG pentru a gestiona o linie fierbinte privind abuzul și exploatarea copiilor. Guvernul nu a făcut eforturi pentru a reduce cererea pentru servicii sexuale comerciale.

PROFILUL TRAFICULUI

După cum a fost raportat în ultimii cinci ani, traficanții exploatează victime interne și străine în Moldova, și traficanții exploatează victime din Moldova în străinătate. Traficanții exploatează victimele din Moldova în scop sexual și în scop de muncă în Moldova și în alte părți ale Europei și Orientului Mijlociu. Traficanții care acționează în România și Moldova exploatează femei și fete din Moldova prin România cu pașapoarte false în operațiunile de trafic din toată Europa. Majoritatea victimelor sunt din mediul rural și au un nivel scăzut de educație. Copiii reprezintă o treime din toate victimele identificate. Traficanții exploatează copii cu vârste cuprinse între 5 și 14 ani în servicii sexuale comerciale și în muncă, majoritatea în sectoarele agricole, servicii și industriale. Copiii, care locuiesc în stradă, în orfelinate sau sunt abandonati de părinții care migrează în străinătate, rămân vulnerabili la exploatare. Turismul sexual pentru copii, rămâne un motiv de îngrijorare, inclusiv din UE, Turcia, Australia, Israel, Thailanda și Statele Unite. Copiii sunt exploatați în pornografie infantilă online, pe care experții o notează fiind folosită ca metodă de grooming pentru traficul în scop de exploatare sexuală. Traficul în scop de exploatare prin muncă rămâne cea mai răspândită formă de exploatare în rândul victimelor adulte. Migranții în muncă rămân în pericol de trafic, în special în sectoarele de muncă intensive, precum industria construcțiilor. Populația nedocumentată sau apatridă, inclusiv comunitatea de romi din Moldova, este expusă riscului de exploatare, în primul rând în sectorul agricol. Regiunea din stînga Nistrului, rămâne o sursă, în mod predominant pentru victimele traficului în scop sexual. Femeile din Găgăuzia - o regiune teritorială autonomă vorbitoare de limba turcă - sunt vulnerabile la traficul în scop sexual în Turcia sau regiunea Cipru de Nord. Complicitatea oficialilor în trafic continuă să fie o problemă semnificativă în Moldova.